

KENT KÜLTÜRÜ ve DEMOKRASİ DERNEĞİ
ARAŞTIRMA SONUÇLARI

Metin Ağırman

Kent Kùltürü ve Demokrasi Dernek Başkanı
25. ve 26. Dònem CHP Milletvekili Adayı - Kurultay Delegesi

GENEL DEĞERLENDİRME

GİRİŞ

Araştırmanın Amacı

Bu araştırma Kent Kültürü ve Demokrasi Derneği tarafından Pandemi sonrası sosyal, ekonomik, politik ve kültürel konular ile ilgili Türkiye genelinde yaşanan değişimi belirlemek üzere 15-25 Haziran 2020 tarihlerinde yapılmıştır.

Saha çalışması Gezici Araştırma tarafından yürütülmüştür.

Araştırmanın Önemi

Araştırmanın amacı ve önemine yönelik değerlendirme yapan Kent Kültürü ve Demokrasi Derneği Başkanı Metin Ağırman, tüm dünyayı etkisi altına alan Pandemi sonrası, salgının özellikle kentlerde yaşayan yurttaşlarımızın yaşam alışkanlıkları üzerindeki kültürel, ekonomik, sosyal ve siyasal etkisini değerlendirmek amacıyla yaptıklarını belirtti.

Mimar ve Harita Kadastro Mühendisi olan Metin Ağırman araştırmanın önemini şu sözlerle ifade etti; Tüm dünyayı kavuran salgının maalesef ülkemiz üzerinde de büyük etkileri oldu. Bu durumdan en çok etkilenen de şehir hayatında yaşamını idare edebilmek için, her gün toplum içine karışmak durumunda olan kentli insanıdır. Çünkü kentli insan çalışmak, üretime katkı sağlamak, kendini geliştirmek ve yenilemek durumundadır. Bu nedenle salgın sürecinde kendimize hep şu soruları sorduk ve araştırmamızda bu sorulara cevap aradık.

1. Kentli insanı yeni sürece nasıl ayak uyduracak?
2. Gencinden yaşlısına kentte yaşam benzer salgınlar üzerinden nasıl şekillenecek?
3. Sosyal, Kültürel, Ekonomik ve Siyasal yaşam yeni süreçte nasıl bir ivme alacak?

İşte bu soruların cevabını bulmak, Pandemi sonrası ortaya çıkan sosyal, ekonomik, siyasi ve kültürel yeni durumu belirlemek ve varsa değişimleri analiz etmek açısından bu araştırma önem arz etmektedir.

Araştırmanın Örnekleme

Araştırmanın örnekleme TÜİK 24 Haziran 2018 milletvekili seçim sonuçları dikkate alınarak, Türkiye genelini temsil edecek nitelikte oluşturarak düzenlenmiştir.

Araştırma 18 yaş ve üstü seçmen nüfusunu temsil eden, yaklaşık yarısı kadın olmak üzere 12 il 28 ilçe 54 mahallede toplam 1126 katılımcı üzerinden yürütülmüştür.

Yapılan çalışmada tüm veriler hanelere gidilip yüz yüze görüşme metodu ile toplanmıştır.

Örneklemin seçilmesinde, tesadüfî örnekleme yönteminden tabakalı örnekleme yöntemi kullanılıp, görüşülecek katılımcıların belirlenmesinde ise cinsiyet ve yaş kotası uygulanmıştır.

Veri Toplama Aracı

Bu araştırma kapsamında hazırlanan anket, ilgili alan yazın dikkate alınarak uzmanlar eşliğinde hazırlanmış çeşitli demografik maddelerin yanı sıra Türkiye'nin şuan ki gündemini oluşturan maddeler tasarlanmıştır.

Verilerin Analizi

MS Office 2010 Excel ve SPSS 17.0 ortamına veri girişi ve kodlama yapılmıştır. Verilerin analizi sonucu elde edilen oranlar tablo haline getirilmiştir. Bunun yanı sıra kategorik değişkenler için ki-kare analizi yapılmıştır rapor edilmiştir.

Araştırma sonuçları gerek sahada, gerekse bilgisayar ortamında çeşitli kontrollere tabi tutularak elde edilen bulguların tutarlılığı gözlemlenmiştir.

Araştırmanın hata payı güven aralığı sınırları içerisinde $\pm 2,5$ 'dir.

KENT KÜLTÜRÜNE İLİŞKİN SONUÇLAR:

1.1.Kente Aidiyet Hakkında:

1. Araştırmaya katılan yaklaşık her 5 kişiden 1'i kendisini yaşadığı kente ait hissetmiyor. Katılımcıların %60'ı kendini yaşadığı kente ait hissetmektedir.

2. Gençlerin yaklaşık yarısı ya kendisini yaşadığı şehre ait hissetmiyor ya da kısmen ait hissediyor. Gençlerin yaşadığı kente kendisini ait hissetmeme oranı diğer yaş gruplarına göre daha yüksektir.
3. 18-27 yaş arasında “Hayır hissetmiyorum” diyenlerin oranı %30 iken, 28-44 yaş arasında bu oran %22,9, 44 yaş üstünde ise %19,5’dir.

1.2. Kentlerdeki Sosyal, Kültürel ve Sportif Etkinlikler İçin Gerekli Alanların Yeterliliği

Hakkında:

1. Halkın yarıdan fazlası (%51.3) kentteki sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler için gerekli olan alanları yetersiz buluyor. Kalan % 29,8’i kısmen yeterli, % 18,9’u ise yeterli bulunduğunu belirtmektedir.
2. 28 yaş ve üstü bireylerin, yaşadığı kentteki sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler için gerekli alanları yetersiz bulma düzeyi, 18-27 yaş arası gençlerden daha fazla! Bu yaş grubundaki bireylerin çoğunluğu söz konusu alanları yetersiz buluyor.

Katılımcıların sundukları yanıtlar ile *şu an bir seçim olsa hangi partiye oy vermeyi düşündükleri* arasındaki ilişki incelendiğinde

1. **Ak Parti’ye** oy vermek isteyenlerin % 49’u yaşadıkları kentlerdeki bu alanları yetersiz bulunduğunu söylemektedir. %22,4’ü “kısmen yeterli” yanıtını verirken, “yeterli” diyenlerin oranı %28,6 olarak gerçekleşmektedir.
2. **MHP’ye** oy vermek isteyenlerin % 34,3’ü “yetersiz”, %17,1’i “kısmen yeterli” yanıtını vermektedir. Kalanı ise bu alanları “yeterli” bulunduğunu ifade etmektedir.
3. **CHP’ye** oy vermek isteyenler içerisinde bu oran % 61,3’e kadar yükselmektedir.
4. **HDP’ye** oy vermek isteyenler içerisinde yetersiz yanıtını verenlerin oranı ise %85,1’dir ve bu oran, diğer partiler arasında en yüksek yetersiz diyenler oranını oluşturmaktadır.

Bu açıdan baktığımızda 25 yıldır yerelde ve genelde iktidarı elinde bulunduran AK Parti’ye oy vermek isteyenlerin yarısı kentlerdeki sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler için gerekli olan alanları yetersiz bulunduğunu ifade etmektedir. “Kısmen yeterli” yanıtını verenlerin oranı göz önünde bulundurulduğunda bu yanıtın **gizli bir memnuniyetsizlik barındırdığı** ve AK Parti’ye oy vermeyi düşünenlerin önemli bir kısmının bu alanları yeterli bulmadığı görülmektedir.

1.3. Kent Kültürünün Oluşması Hakkında:

1. Araştırmaya katılanlara kent kültürünün oluşmasını etkileyen unsurların neler olduğu sorulduğunda, bunların % 44,8'i eğitim yetersizliği yanıtını vermektedir.
2. Katılımcıların % 22'si ekonomik şartları bir yanıt olarak sunarken, % 14,7'si ise siyasi şartların diğerlerine göre daha etkili olduğunu ifade etmektedir. Buna göre halk arasında eğitim yetersizliği, kent kültürünün oluşmasında ekonomik şartlardan daha etkili bir unsur olarak öne çıkmaktadır.
3. Araştırmaya katılanlara kent kültürünün oluşmasında nasıl bir yapının etkili olduğu sorusu yöneltildiğinde, katılımcıların % 33,1'i eğitim kurumlarının daha etkili olduğunu ifade etmiştir.
4. Katılımcıların % 24'ü yerel yönetimler derken, % 20,8'i ise aile ve sosyal çevrenin diğer yapılara göre daha etkili olduğunu söylemiştir.
5. Özellikle 18-27 yaş arası gençlerin çoğunluğu bunun eğitim kurumlarıyla kazandırılabilceği görüşünde!

Katılımcıların sundukları yanıtlar ile *şu an bir seçim olsa hangi partiye oy vermeyi düşündükleri* arasındaki ilişki incelendiğinde ise

1. **Ak Parti'ye** oy vermek isteyenlerin % 52,6'sının kent kültürünün oluşmasını etkileyen unsur olarak eğitim yetersizliğini ifade ettiği görülmektedir. %15,6'sı gelenek ve görenekler yanıtını verirken, %14,1'i ise ekonomik şartları bir unsur olarak dile getirmektedir.
2. **CHP'ye** oy vermeyi düşündüğünü belirtenlerin % 52,8'i eğitim yetersizliğini temel sebep olarak görmektedir.
3. **MHP'ye** oy vermek isteyenler arasında en yüksek orana sahip olan yanıt % 34,3 ile eğitim yetersizliği olmaktadır. Siyasi düşünceler diyenlerin oranı %34,2, gelenek ve görenek diyenlerin oranı %14,3, ekonomik şartlar diyenlerin oranı ise %14,3'tür.
4. Ak Parti'ye oy vermeyi düşünenlerin, eğitim ile kent kültürü arasındaki ilişkinin yeterince kurulamadığı hususunda sahip olduğu olumsuz görüş, olası MHP seçmeni ile paylaşılan bir ortak noktayı oluşturmaktadır.

5. Ayrıca CHP'ye oy vermeyi düşünenlerin yanıtları incelendiğinde de, onların önemli bir kısmının AK Parti'ye oy vermek isteyenler ile benzer düşüncede oldukları gözlemlenmektedir.

1.4. Kent-Engelli Birey İlişkisi Hakkında:

1. Bir kentin insan dostu olabilmesi, engelli bireylerin o kentin tasarımında dikkate alınmasıyla gerçekleşir. Engelli bireyler Türkiye toplumunun önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Ulusal Engelli Veri Tabanına göre Türkiye'de engelli birey sayısı 1.559.222'dir. Fakat resmi olmayan rakamlar bu sayının 9 milyon civarında olduğunu söylemektedir.
2. Bu açıdan bakıldığında engel durumlarının ne olduğunu anlamak ve içinde yaşadıkları kentlerin engelli bireyler için hangi konumda yer aldığını ölçmek amacıyla sorduğumuz sorulara **katılımcıların % 97,6'sı "Herhangi bir engelim yok" şeklinde bir yanıt verirken, % 2,4'ü ise bir engeli olduğunu** ifade etmiştir.
3. Ayrıca yaşadıkları şehrin engellerin yaşamını kolaylaştıracak bir şekilde planlanıp planlanmadığı sorusu sorulduğunda, **katılımcıların % 22,4'ü yaşadıkları kentin engellilerin yaşamını kolaylaştıracak bir şekilde planlandığını ifade ederken, %77,6'sı ise yaşamını kolaylaştıracak bir şekilde planlanmadığını** belirtmektedir.

1.5. Kentin Kültürel Tarihi ve Varlıklarından Haberdar Olma Düzeyi Hakkında:

1. Halkın **yarıdan fazlası** yaşadığı kentin kültürel **tarihine hâkim**.
2. **44 yaş üstü her beş kişiden biri** yaşadığı kentin tarihi ve kültürel varlıklarından **haberdar**.
3. **Gençlerin** yaşadıkları kentin kültürel tarihine ilişkin **farkındalıkları daha yüksek!**

Katılımcıların, yaşadıkları kentin tarihinden ve kültürel varlıklarından haberdar olup olmadıklarını ölçmek için sorduğumuz soruya verdikleri yanıtları incelediğimizde, **%17, 8'inin bilmiyorum** dediğini görmekteyiz. **% 40,8'i kısmen bildiğini** söylemekteyken, **% 22,7'si bildiğini** ve sık sık gezdiğini, **% 18,7'si ise bildiğini** ama hiç gitmediğini ifade etmektedir.

Dolayısıyla bu veriden halkın %41,4'ünün yaşadığı kentin tarihinden ve kültürel varlıklarından haberdar olduğu sonucu çıkmaktadır.

Katılımcıların konuyla ilgili verdikleri yanıtlar ile yaş grupları arasındaki ilişki incelendiğinde, özellikle **44 yaş üstü her beş kişiden birinin**, kentnin tarihi ve kültürel varlıklarından haberdar olmadığı görülmektedir. **44 yaş üstü gruptakilerin %20,3'ü** bilmiyorum yanıtını verirken, **%30,10'u kısmen biliyorum** yanıtını vermektedir. **18-27 yaş** arasındakilerin **%12'i bilmiyorum** yanıtını verirken, kısmen biliyorum diyenlerin oranı ise **%38'e kadar** yükselmektedir.

Araştırmaya katılan halkın yaklaşık **% 66'ya yakını yaşadığı kentin kültürel tarihine hâkim olduğunu** ifade ederken, bu oran özellikle **44 yaş üstü bireylerde azalmaktadır**.

Gençlerin kültürel tarihe ilişkin farkındalık düzeylerinin daha yüksek olduğunu söylemek mümkündür.

1.6. Kent-Demokrasi İlişkisi Hakkında:

Araştırmaya katılanlara **demokrasi kavramının kendileri için ne ifade ettiği** sorulduğunda, katılımcıların **% 46,3'ü demokrasinin özgürlük** anlamına geldiğini belirtmektedir. **% 27,7'si fırsat eşitliği** anlamına geldiğini söylerken **% 12,2'si ise demokrasiyi kuvvetler ayrılığı** olarak tanımlamaktadır.

Bununla birlikte **demokrasinin kentlerin daha yaşanabilir olmasına katkı sunup sunmayacağını** anlamak amacıyla yöneltilen sorulara katılımcıların **% 78,7'si katkı sunacağını** ifade etmektedir. **% 12,5'i katkı sunmayacağını**, **% 8,8'i ise konuyla ilgili bir fikri olmadığını** belirtmektedir.

Olası bir seçimde **Ak Parti'ye oy vermek isteyenlerin % 53,1'i demokrasiyi özgürlük** olarak tanımlıyor! **% 21,4'ü ise fırsat eşitliği** olarak tanımlamaktadır.

Olası bir seçimde **CHP'ye oy verenlerin % 50,9'u demokrasiyi özgürlük** olarak tanımlıyor. Bu oran **MHP'ye oy vermek isteyenlerde ise %31,4'e** düşmektedir.

Halkın büyük bir bölümü (%78, 7) demokrasinin kentlerin daha yaşanabilir olmasına katkı sağladığı görüşünde.

1.7. Kentte Yaşama Gerekçesi Hakkında:

Araştırmaya katılan bireylerin **neden kentte yaşadığına ilişkin dağılım** incelendiğinde çoğunun öncelikli gerekçesinin daha iyi iş imkanı olduğu görülmektedir. **Araştırmaya katılan her 10 kişiden en az 7'sinin öncelikli nedeni kentlerdeki iş imkanları!!!**

Araştırmaya katılan halkın neden kentte yaşadığına ilişkin dağılım incelendiğinde % 70,8'i **daha fazla iş imkânı** bulunduğunu ifade ederken % 32'si **daha iyi sağlık hizmeti** aldığını ve %31,1'i **daha iyi eğitim** imkânı bulunduğunu ifade etmektedir.

Araştırmaya katılan bireylerin ilgili **soruya verdikleri yanıt ile yaş grubu arasındaki ilişki** incelendiğinde, çalışan sayısı bakımından ilk büyük dilimi oluşturan **28-43 yaş arası yer alan bireylerin iş imkânlarına diğer yaş gruplarına göre daha fazla vurgu yaptığı** görülmektedir. **18-27 yaş arası gençler ise hem iş imkânına hem de daha konforlu bir yaşam sürdürmeye vurgu** yapmaktadırlar. **44 yaş üstü bireyler ise iş imkânlarının yanı sıra sağlık hizmetlerine vurgu** yapmaktadırlar.

1.7. Kent Parkı Hakkında:

Kent Parkı dendiğinde araştırmaya katılan bireylerin **yarısından fazlası (%54,1) yeşil alan** anlamaktadır. Bu demektir ki halkın çoğunluğunun beklentisi yeşil alanlara ilişkindir. %39,5'i **çocuklar ve gençlerin oyun alanı, % 36,9'u ise sosyalleşme ve dinlenme alanı** anladığını ifade etmektedir.

2.PANDEMİNİN SİYASİ SONUÇLARINA İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER:

2.1. Hükümetin Pandemi Sürecini Nasıl Yönettiği Hakkında:

1. Halkın **yaklaşık yarısı** Hükümetin pandemi sürecini başarılı yürüttüğünü düşünüyor.
2. Gençlerin ve genç **yetişkinlerin temel kaygısını virüs değil ekonomik sorunlar** oluşturuyor.
3. Halk, **pandemide Fahrettin Koca ile Hükümeti** birbirinden ayrı tutuyor.
4. Halk, **Hükümetin genel politikası ile pandemi sürecinin yönetimi** arasında bir ayırım yapıyor.
5. Halk, **normalleşmeye erken geçildiğini** düşünüyor.

Araştırmaya katılan halkın Pandemi'ye ilişkin ifadelerinde şu sonuçlara varılmıştır:

Araştırmaya katılan halkın **yaklaşık yarısı (%51,1) Hükümetin pandemi sürecini başarılı** yürüttüğünü düşünmektedir. Özellikle 24 Haziran seçimlerinde **AKP'ye ve MHP'ye oy verenler bu sürecin başarılı geçtiğini** savunmaktadır. Özellikle **44 yaş üstü bireyler** hükümetin başarısını bu süreçte olumlu bulmaktadır.

Ancak bunun yanı sıra hükümetin sosyal ekonomik ve istihdam politikasını başarılı bulanların oranının daha düşük olduğu görülmektedir.

Katılımcıların **% 42,8'i hükümetin sosyal, ekonomi ve istihdam politikasını başarılı bulmadığını, % 30'u ise başarılı bulduğunu** ifade etmektedir. Özellikle **44 yaş üstü bireyler** hükümetin **ekonomi ve istihdam politikasını olumsuz** değerlendirmektedir. Bireylerin en büyük kaygısının ekonomik koşullar olduğu çok net görülebilmektedir. Bunun yanı sıra **özellikle gençlerin ve genç yetişkinlerin temel kaygısının virüs değil ekonomik sorunlar** olduğu gözlemlenmektedir.

Bu verilerden hareket edildiğinde, halk arasında hükümete yönelik bakış açısında temel bir ayrımın öne çıktığı gözlemlenmektedir.

Bir yandan katılımcıların yarıdan fazlası, hükümetin pandemi sürecini başarılı yönettiğini düşünmektedir. Diğer yandan ise hükümetin genel politikasını - pandemiden bağımsız bir şekilde - başarısız bulanların oranı yüksek bir düzeye erişmektedir.

Katılımcılarla yapılan görüşmeler neticesinde, hükümetin pandemi sürecini başarılı yönettiğinin düşünülmesinde, birkaç faktörün rol oynadığı gözlemlenmektedir.

Bunlardan biri katılımcılar nezdinde Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın süreç içinde sergilediği tavır ve duruştur. Koca'nın kamuoyunu sıkça bilgilendirmesi, "babacan" bir tavır içinde hareket etmesi, pandemi nedeniyle gerçekleşen ölümlerden duyduğu üzüntüyü sergilemesi, hedef kitle ile iletişimini güçlü tutması kamuoyu nezdinde olumlu bir imaj kazanmasına fırsat verdiği görülüyor. Dolayısıyla pandemi sürecinin yönetiminin başarılı bulunmasındaki aktif rolün Fahrettin Koca'ya ait olduğu gözlemlenmektedir.

Bir diğer faktör ise Türkiye'de yerleşik bir tıbbi geleneğin var olmasıdır. Bu gelenek sağlıkçılara kamusal bir rol atfedilmesine neden olurken, aynı zamanda onlara duyulan

güveni ve sevgiyi de artırmaktadır. Bu bağlamda pandeminin yönetiminde sağlıkçıların rolünün yüksek olduğu düşünülmektedir.

2.1.1. Belediyelerin Pandemi Sürecini Nasıl Yönettiği Hakkında:

Pandemi sürecini “Belediyelerin Nasıl Yönettiği” ile ilgili soruya verilen yanıtlar incelendiğinde, katılımcıların % 32,2’si Belediyelerin bu konuda başarılı olduğunu ifade ederken % 46,6’sı kısmen başarılı olduğunu ve % 21,2’si ise başarısız olduğu ifade etmektedir.

2.2. Hükümetin Muhalefet Belediyelerine Yönelik Tavrı Hakkında:

Hükümetin, muhalefet belediyelerine yönelik tavrına tepki var. İktidar tabanı, Hükümetin muhalefet belediyelerine yönelik tavrına tepkili. Muhalefet belediyelerine “haksızlık” yapıldığı kanaati öne çıkıyor.

Pandemi sürecinde hükümetin muhalefetteki belediyelere yönelik tavrının nasıl bulunduğu ölçmek amacıyla sorulan soruya, katılımcıların % 29,4’ü “doğru buluyorum” yanıtını verirken, % 54,3’ü “doğru bulmuyorum” % 16,3’ü ise “konuyla ilgili herhangi fikrim yok” yanıtını vermiştir.

AK Parti ve MHP’ye oy vermek istediğini söyleyen katılımcılar arasında da söz konusu tavra yönelik bir tepki olduğu gözlemlenmektedir. Ak Parti’ye oy vermek isteyenlerin % 20,3’ü, CHP’ye oy vermek isteyenlerin % 83’ü ve MHP’ye oy vermek isteyenlerin %28,6’sı bu tavrı **doğru bulmadığını** ifade etmektedir.

Genel olarak katılımcıların, **hükümetin rakiplerini sindirmek ve onların kamuoyunda “başarılı” görünmelerini engellemek istediğini düşündüğü** gözlemlenmektedir. Pek çok katılımcı özellikle **muhalefet belediyelerine bir haksızlık yapıldığı** fikrine sahip!

2.3 Pandemi ve Oy Verme Eğilimi Hakkında:

GENÇLER YENİ OLUŞUM beklentisi içerisindedir!

Ak Partili kadın seçmen olası bir seçimde oy verme davranışlarının değişeceğini ifade etmektedir.

24 Haziran 2018'de sandığa gitmeyen halkın olası bir seçimde fikirlerinin değişebileceği yönünde bir eğilim görülmektedir. Özellikle **genç yetişkinlerin (28-43 yaş arası) ekonomi ve istihdama bağlı projelere yönelik** vaatlerle oy verme davranışlarının şekilleneceği açıkça görülmektedir.

Olası bir seçimde **sandığa gitmeyeceğini ifade eden** halkın çoğunluğunun **güvenlik, gelecek kaygısı içinde** olduğu görülmektedir. **Siyasi partilerin ise güvenirliliklerini düşük bulduğunu** ifade etmektedir.

Yapılan araştırma kapsamında bireylerin yaş gruplarına göre siyasi tercihlerine ilişkin çarpıcı sonuçların ortaya çıktığı görülmektedir.

Geçmiş seçimlere göre özellikle gençlerin tercihlerinin artık günümüzde farklılaştığı, geçmişte oy potansiyeli yüksek partilerin gençlerin tercihlerine karşılık bulmadığı görülmektedir.

GENÇLER YENİ OLUŞUM beklentisi içerisindedir!

Araştırmaya katılan bireylerin yaş gruplarına göre tercihleri incelendiğinde, geçmiş yıllarda **Ak Parti'ye oy veren 55 yaş ve üstü bireylerin olası bir seçimde yine Ak Parti'yi tercih edeceğini** ifade ettiği görülmektedir.

Ak Parti'nin **Millet Bahçesi gibi vaatlerinin özellikle 75 yaş üstü bireylerde karşılık bulduğu** görülmektedir. Yine bu yaş grubunun cinsiyete göre dağılımına baktığımızda onların çoğunlukla erkek olduğu görülmektedir

Kadınların tercihleri ise değişme eğilimindedir! Ak Parti kadın seçmeni olası bir seçimde oy verme davranışlarının değişeceğini ifade etmektedir.

2.4.Türkiye'nin En Büyük Sorunu Hakkında:

18-27 ve 28-43 yaş arası bireylere göre Türkiye'nin en büyük sorunu öncelikle **ekonomi ve işsizliktir**. Türkiye'nin en büyük sorunun ne olduğu sorusunun oransal olarak en büyük karşılığını, **salgın hastalıktan önce işsizlik ve ekonomik sıkıntılar** oluşturmaktadır.

2.5.Pandemi Dönemindeki Harcama Düzeyi Hakkında:

Pandemiyle birlikte iktidara oy verecek olanların harcamaları arttı. **Pandemi döneminde harcamalarda yaşanan artış, iktidar ve muhalefet destekçilerinin ortak paydasını oluşturuyor.**

Pandemi süreciyle birlikte bir başka dikkat çeken nokta ise bireylerin harcamalarının eskiye oranla ne durumda olduğudur.

Araştırmaya katılan halkın **yaklaşık yarısı (%48,6)** pandemiyle birlikte harcamalarının **% 20-25 oranında arttığını** ifade etmektedir. **% 25,4'ü harcamalarının** pandemi öncesi ile aynı olduğunu ve **% 14,1'i harcamaların azaldığını** ifade etmektedir.

Bununla birlikte katılımcıların şu an bir seçim olsa kime oy vermek istediği ile pandemi sürecinde harcamalarının ne durumda olduğu arasındaki ilişki incelendiğinde **Ak Parti'ye oy vermek isteyenlerin % 53,6'sı, MHP'ye oy vermek isteyenlerin % 62,9'u pandemi sürecinde harcamalarının % 20-25 oranında arttığını ifade etmiştir.** CHP'ye oy vermek istediğini ifade edenlerin ise **% 51,9'u, Deva Partisi'ne oy vermek istediğini ifade edenlerin %50'si, Gelecek Partisi'ne oy vermek isteyenlerin %58,6'sı harcamalarının % 20-25 oranında arttığını** ifade etmiştir.

Bu anlamda gerek iktidar gerekse muhalefet destekçilerinin neredeyse yarısından fazlasının pandemi sürecindeki harcamaları %20-25 oranında artmış görünmektedir.

Böylece pandemi sürecinde harcamalardaki artış, yalnızca iktidar ya da muhalefet tabanını değil, toplumun genelinde yaşanan bir durum olarak göze çarpmaktadır.

2.6. Halkın Güncel Ekonomik Durumu Hakkında:

Halkın % 85'i ekonomik durumunu ya orta ya da kötü-çok kötü olarak tanımlamaktadır.

Halkın % 58'i, ekonomik durumunun bir önceki yıldan “daha kötü” olduğunu ifade etmektedir. **Yoksul ile zengin arasındaki uçurumun büyüdüğü** görülmektedir.

Yine bir başka dikkat çeken nokta araştırmaya katılan halkın ekonomik durumunu nasıl ifade ettiği ile bir önceki yıl nasıl değerlendirdiği arasındaki ilişkidir.

1. Araştırmaya katılan halkın **% 85'i civarı** ekonomik durumunu ya **“orta” ya da “kötü-çok kötü”** olarak ifade etmektedir.
2. Ekonomik durumunu **“çok kötü”** olarak tanımlayanların **% 92,6'sı ekonomik durumunun bu yıl daha kötü** olduğunu belirtmektedir.
3. Bununla birlikte katılımcıların **% 58'i ise** ekonomik durumlarının **bir önceki yıldan daha kötü** olduğunu ifade etmektedir.

4. **Ekonomik durumunu çok iyi tanımlayanların yarısı ise durumunun ya geçen yıllla aynı olduğunu ya da bu yıl geçen yıldan bile daha iyi olduğunu ifade etmektedir.**
5. Bir başka ifadeyle **yoksul olan halk gittikçe yoksullaşmakta, çok zengin olan halk ise daha da zenginleşmektedir.** Aralarındaki uçurum gittikçe artmaktadır.
6. Bu yıl önceki yıllara göre ekonomi daha kötü diyenlerin oranı yaş düzeyi artışına paralel olarak yükselmektedir. **Özellikle 44 yaş üstü bireylerin % 65'i ekonomisinin çok daha kötü olduğunu ifade etmektedir.**

2.7. Normalleşmeye Geçiş Hakkında:

1. Halkın **büyük bölümü normalleşmeye geçilmesini erken buluyor.**
2. Katılımcıların normalleşmeye geçilmesine **genel olarak olumsuz baktığı** görülüyor.

Halkın **% 82,8'i normalleşmenin erken olduğunu** ve salgını artırabileceğini ifade ederken, **% 13,1'i doğru bir karar olduğunu, % 4,1'i ise konuyla ilgili bir fikrinin olmadığını** belirtmektedir.

Yanıtlar yaş grubu özelinde değerlendirildiğinde, **28-43 yaş arası olan bireylerin % 85.3'ü bu kararın çok erken olduğunu** ifade etmektedir.

2.7. 1. Normalleşme Döneminde Tatil Planı Hakkında:

1. Pandemi Tatil Planlarını Erteledi.

Araştırmaya katılan halkın normalleşme döneminde tatil planı olup olmadığına ilişkin sorulara verdikleri yanıtlar incelendiğinde **% 84,5'i herhangi bir tatil planının olmadığını ifade ederken, % 10,9'u tatil planının olduğunu ve evden ayrı bir yere gideceğini, % 4,3 'ünü ise karasız olduğunu** ifade etmektedir.

Genel olarak **bireylerin (%84,5) normalleşme döneminde herhangi bir tatil planının olmadığı** görülmektedir. Yaş düzeyi arttıkça bu oranın **% 86'lara kadar çıktığı** gözlenmektedir. 44 yaş ve üstü bireyler evde kalmayı tercih ettiklerini ifade etmektedirler.

2.8. Pandemiye Karşı Alınan Tedbirler Hakkında:

1. Gençlerin pandemiye karşı tedbirsiz olduğu görülüyor.

Araştırmaya katılan halkın **el hijyenine, maske kullanımına veya sosyal mesafe kurallarına dikkat etme konusunda** kendisini nasıl değerlendirdiğini anlamak amacıyla sorduğumuz soruya verilen yanıtlar incelendiğinde;

Katılımcıların % 72,4'ü **çok dikkatli olduğunu**, kurallardan asla ödün vermeyeceğini, % 26,3'ü **kısmen dikkat ettiğini**, % 1,3'ü **maske kullanımı, sosyal mesafe v.s kurallara dikkat etmediğini** ifade etmektedir.

Yapılan araştırma sonucuna göre **el hijyeni, maske kullanımı veya sosyal mesafe kurallarına dikkat edenlerin yoğunluk olarak 44 yaş ve üstü olduğu görülmektedir**. Diğer yaş gruplarına göre % 65,7 oranıyla **en az dikkat eden grubun ise 28-43 yaş arası olduğu** görülmektedir.

2.9. Pandeminin Konut Tercihleri Üzerindeki Etkisi Hakkında:

1. Pandemi, müstakil konutlara ilgiyi artırdı.
2. Pandemi ile yeşile ve doğaya daha açık bir yaşam alanının iyileştirici gücü keşfedildi.
3. Halk mevcut kentleşme politikasına tepkili.

Araştırmamızda halka yönelttiğimiz "**oturduğunuz evin kendilerine ait olup olmadığını**" ölçmeye yönelik sorumuza yanıt verenlerin % 48,9'u **evin kendisine ait olduğunu** ifade ederken, % 36'sı **kirada oturduğunu** ve % 15,1' evinde **kira ödemediğini** ifade etmektedir.

Araştırmaya katılan halkın oturduğu **evin tipinin nasıl olduğuna ilişkin** dağılım incelendiğinde % 16'sı **müstakil evde** oturduğunu ifade ederken % 77,6'sı **apartman dairesinde** oturduğunu ve % 3,6'sı **site de** oturduğunu ifade etmektedir.

Pandemi sonrasında **inşa edilecek olan konut projelerinden beklentilerinin ne olduğuna yönelik** soruya yanıt verenlerin % 31,3'ü **müstakil yaşam alanı olması** gerektiğini ifade ederken, % 24,3'ü **dikey değil yatay binalar** olması gerektiğini ve % 21,2'si **kendine ait sosyal alanları** olması gerektiğini ifade etmektedir.

Pandemi sürecinde evde geçirilen vaktin artmasının, insanların yaşadıkları mekân ile kurdukları ilişkiyi derinden etkilediği görülüyor.

Salgın öncesinde belirgin olan özel alan-kamusal alan arasındaki sınır, salgın ve salgınla beraber gelen sokağa çıkma kısıtlamaları ile bulanıklaştı.

Bu anlamda insanların ev içinde daha çok vakit geçirmelerinin - özellikle ev içinden çalışanların sayısındaki ciddi artış- insanların hem ruh dünyalarını etkilediği hem de kendi yaşam alanları üzerinde derinlemesine düşüncelerine yol açtığı görülüyor.

Günümüzde site tarzı yapılanma, yeni yapılan konutların odalarının küçük boyutlarda olması, kimilerinde balkon dahi olmaması, yeşil alanlardaki daralma vb. gibi faktörler bu durumu büyütülmektedir.

Yapılan araştırmadan elde edilen sonuçlar değerlendirildiğinde, pandeminin daha insancıl, yeşile ve doğaya açık yaşam alanlara ihtiyacı arttırdığı gözlemlenmektedir. Ayrıca hükümetin kentleşme politikasının sorgulandığı görülmektedir.

3. DİĞER KONULARA İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER:

3.1. Deprem Hakkında:

1. Halkın yarısından fazlası (%52,3) oturduğu evin depreme dayanıklı olmadığını düşünüyor.
2. Halkın %72,2'si depreme karşı hazırlıksız.
3. Toplumda "Hükümet Depreme Hazır Değil" görüşü hâkim...

Katılımcıların yarısından fazlası (**%52,3**) oturduğu evin depreme dayanıklı olmadığını, **% 72,2'si depreme karşı bir önlem almadığını** ifade etmektedir.

Bununla birlikte **hükümetin depreme karşı hazırlıklı olmadığını düşünenlerin oranı % 79,3'e** kadar yükselmektedir.

Araştırmaya katılan halkın **depreme karşı önlem almak adına karar alıp almadığına** ilişkin dağılım incelendiğinde **% 27,8'i karar aldığını** ifade ederken **% 72,2'si karar almadığını** ifade etmektedir.

3.2. Kentsel Dönüşüm Projeleri Hakkında:

1. Halkın yarısından fazlası kentsel dönüşüm projelerinin başarısız olduğunu düşünüyor.
2. Halkın büyük kısmı kentsel dönüşüm projelerini TOKİ ve Belediyelerin yürütmesini istiyor.

Araştırmaya katılan halkın **kentsel dönüşüm projelerinin düzgün yürütülüp yürütülmediği** ile ilgili görüşlerine ilişkin dağılım incelendiğinde % 55,6'sı **düzgün yürütülmediğini** ifade ederken % 15,9'ü **düzgün yürütüldüğünü** ve % 15,6'sı ise konu hakkında bir fikri olmadığını ifade etmektedir.

Ayrıca **kentsel dönüşüm projelerini hangi kurumun yürütmesinin daha doğru olacağına** ilişkin dağılım incelendiğinde % 43,1'i **TOKİ'nin yürütmesinin** daha doğru olacağını ifade ederken % 36,3'ü **Belediyelerin**, % 14,4'ü **ortaklık modeli** ile yürütülmesinin doğru olacağını ifade etmektedir.

3.3. İnternet Hakkında:

1. Halkın yarısından fazlası "İnternet olmadan hayatıma devam edemem" diyor.

Araştırmaya katılan halkın **internet olmadan da hayatını sürdürüp sürdüremeyeceğine** ilişkin dağılım incelendiğinde % 65,7'si **devam edemeyeceğini** ifade ederken % 34,3'ü **devam edebileceğini** ifade etmektedir.

3.4. Uzaktan Eğitim Hakkında:

1. Halkın yarısına yakını uzaktan eğitimi "verimsiz" buluyor.

Araştırmaya katılan halkın **uzaktan eğitimin verimli olup olmaması** ile ilgili görüşlerine ilişkin dağılım incelendiğinde % 49,7'si **verimli olmadığını** ifade ederken % 31,6'sı **kısmen verimli olduğunu** ve % 18,7'si **verimli olduğunu** ifade etmektedir.

3.5. Evlilik Hakkında:

1. Bekârların oranı yükseliyor.
2. Bekârlık zorunlu bir tercih halini alıyor.
3. Ekonomik sıkıntılar evliliğe bir engel görülüyor.

Araştırmaya katılan **halkın medeni durumuna ilişkin** dağılım incelendiğinde, katılanların % 66,5'i evli % 33,5'i ise **bekâr olduğunu** ifade etmektedir.

3 yıl önce yaptığımız araştırmalarda bekârların oranı % 24,6 **düzeyinde seyrederken**, bugün yaklaşık %8,9'luk **bir artış ile söz konusu oranın 33,5'e kadar yükseldiği gözlemlenmiştir.**

Bu veri, Türkiye toplumunda bekâr oranının giderek arttığını göstermektedir.

Bu veri, çalışmadaki diğer verilerle değerlendirildiğinde Türkiye toplumunda bekârlığın bir yaşam tarzı olarak öne çıkışını “zorunlu bir tercih” eğilimi olarak değerlendirmemizi mümkün kılmaktadır. Çünkü alım gücünde yaşanan daralma, işsizlik, mali politikalarındaki keskin dalgalanmalar gibi gündelik yaşam üzerindeki etkisi daha da sert hissedilen ekonomik sebeplerin yanı sıra geleceğe dair kaygı, korku, belirsizlik gibi duygusal faktörlerin de evliliğe bakışı olumsuz yönde etkilediği gözlemlenmektedir.

Yaptığımız görüşmelerde, **kişiler evlenme arzusu olmasına rağmen bilhassa ekonomik durumlarının yetersiz olmasından dolayı** bu arzularını yerine getiremediklerini dile getirmektedir.

Düğün başta olmak üzere evlilik masraflarının hiç olmadığı kadar artması, bu artışa zıt bir şekilde gelir seviyesindeki azalmanın, onları zorunlu olarak bekâr kalmaya doğru ittiği düşünülmektedir.

3.6. Çocuk Sayısı Hakkında:

1. Tek çocuklu ailelerin sayısı artıyor.
2. Aileler, ekonomik durumlarının yetersizliğinden dolayı kreşi bir lüks olarak görüyor.
3. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın en az 3 çocuk projesi çöktü

Araştırmaya **katılan halkın çocuğu olup olmamasına ilişkin** dağılım incelendiğinde % **66,9'u** çocuğu olduğunu ifade ederken % **33,1'i olmadığını** ifade etmektedir. Bunların da % **45,8'i 2 çocuğu olduğunu** ifade ederken % **22'si 3 çocuğu ve % 18,6'sı tek çocuğu** olduğunu ifade etmektedir.

Bu veri, **Türkiye'deki aile kurumunda çocuk sayısının giderek azaldığını gösteriyor.**

Günümüz şartlarının ağır olduğunu ifade eden evli çiftlerin, çocuk sayısındaki artışı kaldırmalarının kendileri için zor olduğu gözlemlenmektedir.

Bu tercihte ekonomik durumun başat bir faktör olduğu düşünülmektedir.

Ayrıca hem yerel hem de global düzeyde yaşanan toplumsal, siyasal türbülanslar, çiftlerin çocuklarının geleceğinden duyduğu endişeyi artırdığı ve bu endişe ile baş edebilmenin yolunun çocuk sayısını azaltmaktan geçtiği sanılmaktadır.

Ayrıca **çocuklu ailelere yapılan devlet desteğinin yetersiz bulunduğu** gözlemlenmektedir. Dolayısıyla **Cumhurbaşkanının “En Az Üç Çocuk” politikasının**, topluma yansımadağı görölmektedir.

KREŞE GİDEN ÇOCUK SAYISI

Buna ek olarak **kreşe giden çocuk sayısının düşük bir düzeyde** kaldığı görölmektedir. Araştırmaya katılanların yalnızca % 3,2'si **kreşe giden çocuğı olduğunu** ifade ederken % 96,8'i ise **çocuğunun kreşe gitmediğini** ifade etmektedir.

Her ne kadar aileler çocuklarını kreşe göndermek istese bile, ekonomik durumlarının yetersiz olmasından dolayı kreşin kendileri için bir lüks olduğunu dile getiriyor. Ayrıca katılımcılar kreş sayısının da yetersiz olduğunu dile getiriyor.

3.7.Komşuluk İlişkileri Hakkında

Araştırmaya katılan halkın yeni bir yere taşınsa komşuluk ilişkileri ile ilgili tercihinin ne olduğuna ilişkin dağılım incelendiğinde % 94,9'u **komşuluk ilişkilerinin iyi olduğu** bir yer tercih ettiğini ifade ederken % 5,1'i **komşuluk ilişkisinin olmadığı** bir yer tercih ettiğini ifade etmektedir.

3.8. Göçmenler Hakkında:

Araştırmaya katılanlara **buldukları kentte Türkiye dışından göç edenlerle birlikte yaşamak** hakkında ne düşündüklerine dair sorulan soruya verilen yanıtlar incelendiğinde

% 26,4'ü **olumlu baktığını** ifade ederken % 65,4'ü **olumsuz baktığını** ifade etmektedir.

Olumsuz bakanların nedenlerine ilişkin dağılım incelendiğinde % 47,6'sı **ucuz iş gücü ve istihdamın** olumsuz etkileneceğini söylerken ifade ederken % 31,1'i **güvenlik sorunundan dolayı** olduğunu ifade etmektedir.

Dışarıdan göç eden insanlarla birlikte yaşamaya genel olarak olumsuz bakılmaktadır. Özellikle 18-27 yaş arası genç nüfusun % 62'si ucuz iş gücü ve istihdamın olumsuz etkileneceği kaygısıyla dışarıdan göç istemiyor. Gençlerin %20'si ise güvenlik sorunu nedeniyle istemediğini ifade etmektedir. 44 yaş üstü bireylerin neredeyse her dördünden biri ise güvenlik ve istihdamın yanı sıra özellikle kültürel yozlaşma kaygısı yaşadıklarını ifade etmekte.

4. BULGULAR TABLOSU

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Bireylerin Oturduğu Evin Kendine Ait Olup Olmadığı ile Türkiye'nin Şu anki En Büyük Sorununun Ne Olduğu Arasındaki İlişki

Oturduğunuz Ev Sizin mi?	Türkiye'nin Sorununun En Büyük Sorunu											
	Terör	Salgın	Eğitim	Trafik	Kültürel	Yolsuzluk	İşsizlik	Ekonomi	Çevre	Sağlık	İmkânları	Yargı/
Evet benim	12.8	22.6	7.9	1.7	3.7	4.4	17.4	22.8	0.8	0.3	5.6	100
Hayır kirada oturuyorum	12	11.8	11.3	0.3	2.1	7.3	21.2	23.3	0.5	0.3	9.9	100
Bir yakınımın evinde kira ödemedem oturuyorum	11.9	6.9	9.4	2.5	0	1.9	31.3	33.8	0	0.6	1.7	100

Araştırmaya katılan bireylerin oturduğu evin kendine ait olup olmadığı ile Türkiye'nin şu anki en büyük sorununun ne olduğu arasındaki ilişki incelendiğinde oturduğu evin kendisine ait olduğunu ifade edenlerin % 22,6'sı Türkiye'nin en büyük sorununun salgın hastalık olduğunu ifade ederken, % 22,8'i ekonomi olduğunu ve % 17,4'ü işsizlik olduğunu ifade etmektedir. Kirada oturanların % 23,3'ü ekonomi olduğunu ifade ederken % 11,8'i salgın hastalık olduğunu ifade etmiştir.

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Bireylerin Şuan Bir Seçim Olsa Kime Oy Vermek İstedığı ile Pandemi Süreciyle Birlikte Harcamalarının Ne Durumda Olduğu Arasındaki İlişki

	Pandemi süreciyle birlikte harcamalarınız ne durumdadır?				
Şuan Bir Seçim Olsa Hangi Partiye Oy Verirsiniz?	Harcamalar % 20-25 oranında arttı	Harcamalarım pandemi öncesiyle aynı	Harcamalarım azaldı	Diğer	Toplam
Ak Parti	53.60%	28.10%	16.70%	1.60%	100
CHP	51.90%	22.60%	16.00%	9.40%	100
MHP	62.90%	22.90%	14.30%	0.00%	100
HDP	26.60%	4.70%	4.70%	64.10%	100
SP	0.00%	100.00%	0.00%	0.00%	100
Deva Partisi	50.00%	0.00%	50.00%	0.00%	100
Gelecek Partisi	58.60%	6.50%	6.40%	28.40%	100
Yeniden Refah Partisi	45.30%	23.40%	18.70%	29.90%	100
İyi Parti	2.90%	90.10%	2.00%	5.00%	100
Vatan Partisi	41.90%	15.30%	12.30%	7.40%	100
Kararsız	60.40%	11.00%	18.70%	9.90%	100

Araştırmaya katılan bireylerin şuan bir seçim olsa kime oy vermek istediği ile pandemi süreciyle birlikte harcamalarının ne durumda olduğu arasındaki ilişki incelendiğinde Ak Parti'ye oy vermek isteyenlerin % 53,6'sı pandemi sürecinde harcamaları % 20-25 oranında arttığını ifade ederken, CHP'ye oy vermek istediğın ifade edenlerin % 51,9'u harcamalarının % 20-25 oranında arttığını ifade etmiştir.

Tablo 3. Araştırmaya Katılan Bireylerin Şuan Bir Seçim Olsa Kime Oy Vermek İstedığı ile Hükümetin Pandemi Sürecinde Muhalefetteki Belediyelere Yönelik Tavrını Doğru Bulup Bulmaması Arasındaki İlişki

	Hükümetin Pandemi Sürecinde Muhalefetteki Belediyelere Yönelik Tavrını Doğru Buluyor musunuz?

Şuan Bir Seçim Olsa Hangi Partiye Oy Verirsiniz?	Evet doğru buluyorum	Hayır doğru bulmuyorum	Fikrim yok	Toplam
Ak Parti	65.10%	20.30%	14.60%	100
CHP	6.50%	83.00%	10.50%	100
MHP	42.90%	28.60%	28.50%	100
HDP	0.00%	100.00%	0.00%	100
SP	0.00%	100.00%	0.00%	100
Deva Partisi	0.00%	50.00%	50.00%	100
Gelecek Partisi	10.50%	78.80%	10.70%	100
Yeniden Refah Partisi	6.40%	73.30%	20.30%	100
İyi Parti	0.00%	97.10%	2.90%	100
Vatan Partisi	5.80%	48.70%	45.50%	100
Kararsız	6.60%	52.70%	40.70%	100

Hükümetin pandemi sürecinde muhalefetteki belediyelere yönelik tavrını doğru bulup bulmaması arasındaki ilişki incelendiğinde Ak Parti'ye oy vermek isteyenlerin % 20,3'ü doğru bulmadığını ifade ederken, CHP'ye oy vermek isteyenlerin % 83'ü ve MHP'ye oy vermek isteyenlerin %28,6'sı doğru bulmadığını ifade etmektedir.

Tablo 4. Araştırmaya Katılan Bireylerin Şuan Bir Seçim Olsa Kime Oy Vermek İstedığı ile Yaşadığınız Kentteki Sosyal, Kültürel ve Spor Alanlarını Yeterli Bulup Bulmaması Arasındaki İlişki

	Yaşadığınız Kentteki Sosyal, Kültürel ve Spor Alanlarını Yeterli Buluyor musunuz?			
Şuan Bir Seçim Olsa Hangi Partiye Oy Verirsiniz?	Evet yeterli	Kısmen yeterli	Hayır yetersiz	Toplam

Ak Parti	28.60%	22.40%	49.00%	100
CHP	14.20%	24.50%	61.30%	100
MHP	48.60%	17.10%	34.30%	100
HDP	0.00%	14.90%	85.10%	100
SP	0.00%	100.00%	0.00%	100
Deva Partisi	0.00%	50.00%	50.00%	100
Gelecek Partisi	0.00%	90.00%	10.00%	100
Yeniden Refah Partisi	0.00%	100.00%	0.00%	100
İyi Parti	10.00%	80.00%	10.00%	100
Vatan Partisi	15.00%	65.00%	20.00%	100
Kararsız	14.30%	37.50%	48.30%	100

Araştırmaya katılan bireylerin şuan bir seçim olsa kime oy vermek istediği ile yaşadığınız kentteki sosyal, kültürel ve spor alanlarını yeterli bulup bulmaması arasındaki ilişki incelendiğinde Ak Parti'ye oy vermek isteyenlerin % 49'u yetersiz bulduğunu ifade ederken, CHP'ye oy vermek isteyenlerin % 61,3'ü ve MHP'ye oy vermek isteyenlerin % 34,3'ü yetersiz bulduğunu ifade etmektedir.

Tablo 5. Araştırmaya Katılan Bireylerin Şuan Bir Seçim Olsa Kime Oy Vermek İsteddiği ile Bir Önceki Yıla Göre Bugünkü Ekonomik Durumunu Nasıl Değerlendirdiği Arasındaki İlişki

Şuan Bir Seçim Olsa Hangi Partiye Oy Verirsiniz?	Bir önceki yıla göre bugünkü ekonomik durumunuzu nasıl değerlendiriyorsunuz?			
	Önceki yıldan daha kötü	Önceki yıllla aynı	Önceki yıldan daha iyi	Toplam
Ak Parti	38.00%	50.00%	12.00%	100
CHP	77.40%	17.00%	5.60%	100
MHP	22.90%	77.10%	0.00%	100

HDP	91.00%	9.00%	0.00%	100
SP	100.00%	0.00%	0.00%	100
Deva Partisi	50.00%	50.00%	0.00%	100
Gelecek Partisi	83.40%	12.50%	4.10%	100
Yeniden Refah Partisi	63.30%	25.00%	11.70%	100
İyi Parti	97.10%	2.90%	0.00%	100
Vatan Partisi	75.10%	14.90%	10.00%	100
Kararsız	53.30%	42.20%	4.50%	100

Araştırmaya katılan bireylerin şuan bir seçim olsa kime oy vermek istediği ile bir önceki yıla göre bugünkü ekonomik durumunu nasıl değerlendirdiği arasındaki ilişki incelendiğinde AKP'ye oy vermek isteyenlerin % 38'i bir önceki yıldan daha kötü olduğunu ifade ederken, CHP'ye oy vermek isteyenlerin % 77,4'ü bir önceki yıldan daha kötü olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 6. Araştırmaya Katılanların Şuan Bir Seçim Olsa Kime Oy Vermek İsteddiği ile Kent Kültürünün Oluşmasını Etkileyen Unsurların Neler Olduğuyla İlgili Görüşleri Arasındaki İlişki

Şuan Bir Seçim Olsa Hangi Partiye Oy Verirsiniz?	Sizce Kent Kültürünün Oluşmasını Etkileyen Unsurlar Nelerdir?						
	Eğitim yetersizliği	Gelenek ve göreneklerimiz	Teknoloji	Hemşericilik	Ekonomik şartlar	Siyasi düşünceler	Toplam
Ak Parti	52.60%	15.60%	4.20%	2.10%	14.10%	11.40%	100
CHP	52.80%	10.40%	2.80%	4.70%	17.00%	12.30%	100
MHP	34.30%	14.30%	2.90%	0.00%	14.30%	34.20%	100
HDP	45.30%	4.70%	0.00%	4.70%	9.40%	35.90%	100
SP	80.00%	10.00%	10.00%	0.00%	0.00%	0.00%	100

Deva Partisi	50.00%	0.00%	50.00%	0.00%	0.00%	0.00%	100
Gelecek Partisi	29.60%	16.30%	33.20%	2.20%	13.40%	5.30%	100
Yeniden Refah Partisi	42.70%	12.40%	15.80%	1.20%	22.20%	5.70%	100
İyi Parti	10.00%	8.00%	0.00%	2.90%	76.20%	2.90%	100
Vatan Partisi	53.00%	4.40%	8.20%	4.10%	19.90%	10.40%	100
Kararsız	39.60%	6.60%	13.20%	2.20%	30.80%	7.60%	100

Araştırmaya katılan bireylerin şuan bir seçim olsa kime oy vermek istediği ile kent kültürünün oluşmasını etkileyen unsurların neler olduğu ile ilgili görüşleri arasındaki ilişki incelendiğinde Ak Parti'ye oy vermek isteyenlerin % 52,6'sı eğitim yetersizliği olduğunu ifade ederken CHP'ye oy vermek isteyenlerin % 52,8'i eğitim yetersizliği olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 7. Araştırmaya Katılan Bireylerin Şuan Bir Seçim Olsa Kime Oy Vermek İsteddiği ile Demokrasinin Kendileri İçin Ne İfade Ettiği Arasındaki İlişki

Şuan Bir Seçim Olsa Hangi Partiye Oy Verirsiniz?	Demokrasi Sizin İçin Ne İfade Ediyor?					
	Fırsat eşitliği	Kuvvetler ayrılığı	Demogoji	Güçlünün yönetmede kullandığı araç	Özgürlük	Toplam
Ak Parti	21.40%	8.90%	7.30%	9.30%	53.10%	100
CHP	24.50%	12.30%	2.80%	9.50%	50.90%	100
MHP	20.00%	22.90%	0.00%	25.70%	31.40%	100
HDP	14.90%	19.40%	0.00%	9.00%	56.70%	100
SP	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%	0.00%	100
Deva Partisi	50.00%	0.00%	0.00%	0.00%	50.00%	100
Gelecek Partisi	26.60%	18.30%	4.40%	9.10%	41.60%	100
Yeniden Refah Partisi	28.90%	11.70%	5.50%	6.10%	47.80%	100

İyi Parti	97.10%	0.00%	0.00%	0.00%	2.90%	100
Vatan Partisi	15.00%	12.30%	1.10%	11.40%	60.20%	100
Kararsız	31.90%	11.00%	4.40%	8.70%	44.00%	100

Tablo8. Araştırmaya Katılan Halkın Yaş Dağılımına İlişkin Dağılım

Yaş Dağılımı	Yüzde (%)
18-27 yaş arası	13.9
28-43 yaş arası	46.6
44 yaş ve üstü	39.5
Toplam	100

Araştırma katılan halkın yaş aralığına ilişkin dağılım incelendiğinde % 13,9'u 18-27 yaş arası olduğunu ifade ederken , % 46,6'sı 28-43 yaş arası ve % 39,5'i 44 yaş ve üstü olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 9. Araştırmaya Katılan Halkın Cinsiyetine İlişkin Dağılım

Cinsiyet	Yüzde (%)
Kadın	48.7
Erkek	51.3
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın cinsiyetine ilişkin dağılım incelendiğinde % 48,7'si erkek iken % 51,3'ü kadın olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 10. Araştırmaya Katılan Halkın Medeni Durumuna İlişkin Dağılım

Medeni Durum	Yüzde (%)

Evli	66.5
Bekar	33.5
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın medeni durumuna ilişkin dağılım incelendiğinde % 66,5'i evli iken % 33,5'i bekâr olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 11. Araştırmaya Katılan Halkın Eğitim Durumuna İlişkin Dağılım

Eğitim Durumu	Yüzde (%)
Okur yazar değil	2.3
Diplomasız okur	0.6
İlkokul mezunu	21.8
Ortaokul mezunu	22.0
Lise mezunu	35.5
Üniversite mezunu	15.7
Yüksek Lisans/üstü	2.3
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın eğitim durumuna ilişkin dağılım incelendiğinde % 35,5'i lise mezunu iken % 25,7'si üniversite mezunu ve % 21,8'i ilkokul mezunu olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 12. Araştırmaya Katılan Halkın Çocuğu Olup Olmamasına İlişkin Dağılım

Çocuğunuz Var mı?	Yüzde (%)
Evet	66.9
Hayır	33.1
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın çocuğu olup olmamasına ilişkin dağılım incelendiğinde % 66,9'u çocuğu olduğunu ifade ederken % 33,1'i olmadığını ifade etmektedir.

Tablo 13. Araştırmaya Katılan ve çocuğu Olan Halkın Kaç ocuğu Olduğuna İlişkin Dağılım

Kaç ocuğunuz Var?	Yüzde (%)
Tek ocuk	18.6
2 ocuk	45.8
3 ocuk	22.0
4 ocuk ve üstü	13.6
Toplam	100

Araştırmaya katılan ve çocuğu olan halkın kaç çocuğu olduğuna ilişkin dağılım incelendiğinde % 45,8'i 2 çocuğu olduğunu ifade ederken % 22'si 3 çocuğu ve % 18,6'sı tek çocuğu olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 14. Araştırmaya Katılan Halkın Kreşe Giden ocuğu Olup Olmamasına İlişkin Dağılım

Kreşe Giden ocuğunuz Var mı?	Yüzde (%)
Evet	3.2
Hayır	96.8
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın kreşe giden çocuğu olup olmamasına ilişkin dağılım incelendiğinde % 3,2'si kreşe giden çocuğu olduğunu ifade ederken % 96,8'i olmadığını ifade etmektedir.

Tablo 15. Araştırmaya Katılan Halkın Uzaktan Eğitimin Verimli Olup Olmaması ile İlgili Görüşlerine İlişkin Dağılım

Uzaktan Eğitimin Verimli Olduğunu Düşünüyor musunuz?	Yüzde (%)
Evet	18.7
Kısmen	31.6
Hayır	49.7
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın uzaktan eğitimin verimli olup olmaması ile ilgili görüşlerine ilişkin dağılım incelendiğinde % 49,7'si verimli olmadığını ifade ederken % 31,6'sı kısmen verimli olduğunu ve % 18,7'si verimli olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 16. Araştırmaya Katılan Halkın Yaşadığı Kente Kendisini Ait Hissedip Hissetmemesine İlişkin Dağılım

Yaşadığınız Kente Kendinizi Ait Hissediyor musunuz?	Yüzde (%)
Evet	59.6
Kısmen	21.7
Hayır	18.7
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın yaşadığı kente kendisini ait hissedip hissetmemesine ilişkin dağılım incelendiğinde % 59,6'sı ait hissettiğini ifade ederken % 18,7'si ait hissetmediğini ifade etmektedir.

Tablo 17. Araştırmaya Katılan Halka Göre Türkiye'nin Şuan En Büyük Sorununun Ne Olduğuna İlişkin Dağılım

Türkiye'nin Şuan En Büyük Sorunu Nedir?	Yüzde (%)

Terör	25.28
Salgın Hastalık	32.40
Eğitim	18.54
Trafik	2.62
Kültürel Yozlaşma	5.06
Yolsuzluk	10.11
İşsizlik	41.39
Ekonomi	49.63
Çevre	1.12
Sağlık İmkanları	0.56
Yargı/Adalet	5.99

*Araştırmaya katılan halk birden fazla tercih yapmıştır.

Araştırmaya katılan halka göre Türkiye'nin şuan en büyük sorununun ne olduğuna ilişkin dağılım incelendiğinde % 49,63'ü ekonomi sorunu olduğunu ifade ederken % 41,39'u işsizlik sorunu olduğunu ve % 32,4'ü salgın hastalık sorunu olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 18. Araştırmaya Katılan Halkın Oturduğu Evin Kendisine Ait Olup Olmamasına İlişkin Dağılım

Oturduğunuz Ev Sizin mi?	Yüzde (%)
Evet benim	48.9
Hayır kirada oturuyorum	36.0
Bir yakınımın evinde kira ödemedem oturuyorum	15.1
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın oturduğu evin kendisine ait olup olmamasına ilişkin dağılım incelendiğinde % 48,9'u evin kendisine ait olduğunu ifade ederken % 36'sı kirada oturduğunu ve % 15,1' evinde kira ödemedem oturduğunu ifade etmektedir.

Tablo 19. Araştırmaya Katılan Halkın Oturduğu Evin Tipinin Nasıl Olduğuna İlişkin Dağılım

Oturduğunuz Evin Tipi Nasıl?	Yüzde (%)
Müstakil ev	16.0
Apartman Dairesi	77.6
Gecekondu	0.2
Site	3.6
Bitişik nizamlı ev	2.6
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın oturduğu evin tipinin nasıl olduğuna ilişkin dağılım incelendiğinde % 16'sı müstakil evde oturduğunu ifade ederken % 77,6'sı apartman dairesinde oturduğunu ve % 3,6'sı site de oturduğunu ifade etmektedir.

Tablo 20. Araştırmaya Katılan Halkın Yeni Bir Yere Taşınsa Komşuluk İlişkileri ile İlgili Tercihinin Ne Olduğuna İlişkin Dağılım

ŞuanYeni Bir Yere TaşınırsanızNasıl Bir Komşuluk İlişkisi İçinde Olmak İstersiniz?	Yüzde (%)
Komşuluk ilişkilerinin iyi olduğu bir yer	94.9
Komşuluk ilişkisinin olmadığı bir yer	5.1
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın yeni bir yere taşınsa komşuluk ilişkileri ile ilgili tercihinin ne olduğuna ilişkin dağılım incelendiğinde % 94,9'u komşuluk ilişkilerinin iyi olduğu bir yer tercih ettiğini ifade ederken % 5,1'i komşuluk ilişkisinin olmadığı bir yer tercih ettiğini ifade etmektedir.

Tablo 21. Araştırmaya Katılan Halkın Bulunduğu Kentte Türkiye Dışından Göç Edenlerle Birlikte Yaşamak Hakkında Ne Düşündüğüne İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)
Dışarıdan göç edenlerle birlikte yaşamaya olumlu bakıyorum	26.4
Dışarıdan göç edenlerle birlikte yaşamaya olumsuz bakıyorum	65.4
Bir fikrim yok	8.2
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın bulunduğu kentte Türkiye dışından göç edenlerle birlikte yaşamak hakkında ne düşündüğüne ilişkin dağılım incelendiğinde % 26,4'ü olumlu baktığını ifade ederken % 65,4'ü olumsuz baktığını ifade etmektedir.

Tablo 22. Araştırmaya Katılan ve Göçmenlerle Yaşamaya Olumsuz Bakanların Nedenlerine İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)
Güvenlik sorunundan dolayı	31.1
Ucuz iş gücü ve istihdamın olumsuz etkileneceğinden dolayı	47.6
Kültürel yozlaşmadan dolayı	16.5
Diğer	4.8
Toplam	100

Araştırmaya katılan ve göçmenlerle yaşamaya olumsuz bakanların nedenlerine ilişkin dağılım incelendiğinde % 47,6'sı ucuz iş gücü ve istihdamın olumsuz etkileneceğinden dolayı olduğunu ifade ederken % 31,1'i güvenlik sorununda dolayı olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 23. Araştırmaya Katılan Halkın Pandemi Sonrasında İnşa Edilecek Konut Projelerinden Ne Beklediğine İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)
Kendine ait sosyal alanları olmalı	21.2
Müstakil yaşam alanı olmalı	31.3
Kentten uzak, doğa ile iç içe olmalı	19.1
Teknoloji ile donatılmış olmalı	4.1
Dikey değil yatay binalar olmalı	24.3
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın pandemi sonrasında inşa edilecek konut projelerinden ne beklediğine ilişkin dağılım incelendiğinde % 31,3'ü müstakil yaşam alanı olması gerektiğini ifade ederken % 24,3'ü dikey değil yatay binalar olması gerektiğini ve % 21,2'si kendine ait sosyal alanları olması gerektiğini ifade etmektedir.

Tablo 24. Araştırmaya Katılan Halka Göre Pandemi Sürecini Hükümetin Nasıl Yönettiğine İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)
Başarılı	51.1
Kısmen başarılı	33.5
Başarısız	15.4
Toplam	100

Araştırmaya katılan halka göre pandemi sürecini hükümetin nasıl yönettiğine ilişkin dağılım incelendiğinde % 51,1'i başarılı yönettiğini ifade ederken % 15,4'ü başarısız yönettiğini ifade etmektedir.

Tablo 25. Araştırmaya Katılan Halkın Hükümetin Sosyal, Ekonomi ve İstihdam Politikasını Başarılı Bulup Bulmamasına İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)
Evet	30.0
Kısmen	27.2
Hayır	42.8
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın hükümetin sosyal, ekonomi ve istihdam politikasını başarılı bulup bulmamasına ilişkin dağılım incelendiğinde % 42,8'i başarılı bulmadığını ifade ederken % 30'u başarılı bulduğunu ifade etmektedir.

Tablo 26. Araştırmaya Katılan Halkın El Hijyenine, Maske Kullanımına veya Sosyal Mesafe Kurallarına Dikkat Etme Konusunda Kendisini Nasıl Değerlendirdiğine İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)

Çok dikkatliyim kurallardan asla ödün vermem	72.4
Kısmen dikkat ediyorum	26.3
Maske kullanımı, sosyal mesafe v.s. kurallara dikkat etmem	1.3
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın el hijyenine, maske kullanımına veya sosyal mesafe kurallarına dikkat etme konusunda kendisini nasıl değerlendirdiğine ilişkin dağılım incelendiğinde % 72,4'ü çok dikkatli olduğunu kurallardan asla ödün vermeyeceğini ifade ederken % 26,3'ü kısmen dikkat ettiğini ve % 1,3'ü maske kullanımı, sosyal mesafe v.s kurallara dikkat etmediğini ifade etmektedir.

Tablo 27. Araştırmaya Katılan Halkın Pandemi Süreciyle Birlikte Harcama Durumunun Nasıl Olduğuna İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)
Harcamalar % 20-25 oranında arttı.	48.6
Harcamalarım pandemi öncesiyle aynı	25.4
Harcamalarım azaldı	14.1
Diğer	11.9
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın pandemi süreciyle birlikte harcama durumunun nasıl olduğuna ilişkin dağılım incelendiğinde % 48,6'sı harcamalar %20-25 oranında arttığını ifade ederken % 25,4'ü harcamalar pandemi öncesi ile aynı olduğunu ve % 14,1'i harcamaların azaldığını ifade etmektedir.

Tablo 28. Araştırmaya Katılan Halkın Hükümetin Pandemi Sürecinde Muhalefetteki Belediyelere Yönelik Tavrını Doğru Bulup Bulmamasına İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)
Evet Doğru Buluyorum	29.4
Hayır doğru bulmuyorum	54.3

Fikrim yok	16.3
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın hükümetin Pandemi sürecinde muhalefetteki belediyelere yönelik tavrını doğru bulup bulmamasına ilişkin dağılım incelendiğinde % 29,4'ü doğru bulduğunu ifade ederken % 54,3'ü doğru bulmadığını ve % 16,3'ü fikri olmadığını ifade etmektedir.

Tablo 29. Araştırmaya Katılan Halkın Pandemi Sürecini Belediyelerin Nasıl Yönettiği ile İlgili Görüşlerine İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)
Başarılı	32.2
Kısmen başarılı	46.6
Başarısız	21.2
Toplam	100

Araştırmaya Katılan Halkın Pandemi Sürecini Belediyelerin Nasıl Yönettiği ile ilgili görüşlerine ilişkin dağılım incelendiğinde % 32,2'si başarılı olduğunu ifade ederken % 46,6'sı kısmen başarılı olduğunu ve % 21,2'si başarısız olduğu ifade etmektedir.

Tablo 30. Araştırmaya Katılan Halkın Yaşadığı Kentteki Sosyal, Kültürel ve Spor Alanlarını Yeterli Bulup Bulmaması ile İlgili Görüşlerine İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)
Evet yeterli	18.9
Kısmen yeterli	29.8
Hayır yetersiz	51.3
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın yaşadığı kentteki sosyal, kültürel ve spor alanlarını yeterli bulup bulmaması ile ilgili görüşlerine ilişkin dağılım incelendiğinde % 51,3'ü yeterli bulmadığını ifade ederken % 29,8'i kısmen yeterli olduğunu ve % 18,9'u yeterli bulunduğunu ifade etmektedir.

Tablo 31. Araştırmaya Katılan Halka Göre Kent Kültürünün Oluşması için Nasıl Bir Yapının Etkili Olduğu ile İlgili Görüşlerine İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)
Eğitim kurumları	33.1
Yerel yönetimler	24.0
Sivil toplum kurumları	8.1
Hükümet Politikaları	12.7
Aile ve Sosyal Çevre	20.8
Diğer	1.3
Toplam	100

Araştırmaya katılan halka göre kent kültürünün oluşması için nasıl bir yapının etkili olduğu ile ilgili görüşlerine ilişkin dağılım incelendiğinde % 33,1'i eğitim kurumlarının etkili olduğunu ifade ederken % 24'ü yerel yönetimlerin etkili olduğunu ve % 20,8'i aile ve sosyal çevrenin etkili olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 32. Araştırmaya Katılan Halka Göre Kent Kültürünün Oluşmasını Etkileyen Unsurların Neler Olduğuna İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)
Eğitim yetersizliği	44.8
Gelenek ve göreneklerimiz	10.9
Teknoloji	4.7
Hemşericilik	2.8
Ekonomik şartlar	22.0
Siyasi düşünceler	14.7
Toplam	100

Araştırmaya katılan halka göre kent kültürünün oluşmasını etkileyen unsurların neler olduğuna ilişkin dağılım incelendiğinde % 44,8'i eğitim yetersizliğinin etkilediğini ifade ederken % 22'si ekonomik şartların etkilediğini ve % 14,7'si siyasi şartların etkilediğini ifade etmektedir.

Tablo 33. Araştırmaya Katılan Halkın Ekonomik Durumunu Nasıl Tanımladığına İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)
Çok kötü	9.6
Kötü	20.2
Orta	57.1
İyi	12.7
Çok iyi	0.4
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın ekonomik durumunu nasıl tanımladığına ilişkin dağılım incelendiğinde % 57,1'i orta olduğunu ifade ederken % 20,2'si kötü olduğunu ve % 12,7'si iyi olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 34. Araştırmaya Katılan Halkın Bir Önceki Yıla Göre Bugünkü Ekonomik Durumunu Nasıl Değerlendirdiğine İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)
Önceki yıldan daha kötü	58.0
Önceki yıllla aynı	35.8
Önceki yıldan daha iyi	6.2
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın bir önceki yıla göre bugünkü ekonomik durumunu nasıl değerlendirdiğine ilişkin dağılım incelendiğinde % 58'i önceki yıldan daha kötü olduğunu ifade ederken % 35,8'i önceki yıllla aynı olduğunu % 6,2'si önceki yıldan daha iyi olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 35. Araştırmaya Katılan Halkın Pandemi Sürecinde Yeni Normalleşmeye Geçilmesini Nasıl Değerlendirdiğine İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)
Erken olduğunu düşünüyorum, salgın artabilir	82.8
Doğru bir karar olduğunu düşünüyorum	13.1
Fikrim yok	4.1
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın pandemi sürecinde yeni normalleşmeye geçilmesini nasıl değerlendirdiğine ilişkin dağılım incelendiğinde % 82,8'i erken olduğunu düşündüğünü, salgının artabileceğini ifade ederken % 13,1'i doğru bir karar olduğunu % 4,1'i fikrinin olmadığını ifade etmektedir.

Tablo 36. Araştırmaya Katılan Halkın Yeni Normalleşme Döneminde Tatil, Gezilecek Yerlerin , Otel v.b. Planı Olup Olmadığına İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)
Herhangi bir tatil planım yok, evdeyim	84.5
Tatil planım var, evden ayrı bir yere gideceğim	10.9
Kararsızım	4.3
Diğer	0.4
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın yeni normalleşme döneminde Tatil, gezilecek yerlerin, otel v.b. planı olup olmadığına ilişkin dağılım incelendiğinde % 84,5'i herhangi bir tatil planının olmadığını, evde olduğunu ifade ederken % 10,9'u tatil planının olduğunu, evden ayrı bir yere gideceğini % 4,3 'ünün kararsız olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 37. Araştırmaya Katılan Halkın İnternet Olmadan da Hayatını Sürdürüp Sürdürmeyeceğine İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)

Evet devam edebiliriz	34.3
Hayır devam edemeyiz	65.7
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın internet olmadan da hayatını sürdürüp sürdürmeyeceğine ilişkin dağılım incelendiğinde % 65,7'si devam edemeyeceğini ifade ederken % 34,3'ü devam edebileceğini ifade etmektedir.

Tablo 38. Araştırmaya Katılan Halkın Neden Kentte Yaşadığına İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)
Daha iyi eğitim imkanı buluyorum	31.1
Daha çok iş imkanı buluyorum	70.8
Kendimi daha özgür hissediyorum	18.2
Kültürel aktivitelere daha kolay ulaşıyorum	18.0
Daha iyi sağlık hizmeti alıyorum	32.0
Daha konforlu bir yaşam sürüyorum	26.4

**Araştırmaya katılan halk birden fazla tercih yapmıştır.*

Araştırmaya katılan halkın neden kentte yaşadığına ilişkin dağılım incelendiğinde % 70,8'i daha fazla iş imkânı bulduğunu ifade ederken % 32'si daha iyi sağlık hizmeti aldığını ve % 31,1'i daha iyi eğitim imkanı bulduğunu ifade etmektedir.

Tablo 39. Araştırmaya Katılan Halkın Kent Parkı Dendiğinde Ne Anladığına İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)
Spor yapılacak alan	18.9
Çocuklar ve gençlerin oyun alanı	39.5
Sosyalleşme ve dinlenme alanımız	36.9
Yeşil alan	54.1
Hiç kullanmadığım bir alan	15.4

Sosyal ve kültürel aktivite alanı	32.0

*Araştırmaya katılan halk birden fazla tercih yapmıştır.

Araştırmaya katılan halkın kent parkı dendiğinde ne anladığına ilişkin dağılım incelendiğinde % 54,1'i yeşil alan olduğunu ifade ederken % 39,5'i çocuklar ve gençlerin oyun alanı oğlunu ve % 36,9'u sosyalleşme ve dinlenme alanı olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 40. Araştırmaya Katılan Halkın Yaşadığı Kentin Tarihi ve Kültürel Varlıklarını Bilip Bilmemesine İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)
Evet biliyorum sık sık gezerim	22.7
Evet biliyorum ama hiç gitmedim	18.7
Kısmen biliyorum	40.8
Bilmiyorum	17.8
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın yaşadığı kentin tarihi ve kültürel varlıklarını bilip bilmemesine ilişkin dağılım incelendiğinde % 40,8'i kısmen bildiğini ifade ederken % 22,7'si bildiğini sık sık gezdiğini ve % 18,7'si bildiğini ama hiç gitmediğini ifade etmektedir.

Tablo 41. Araştırmaya Katılan Halkın İçin Demokrasinin Ne İfade Ettiğine İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)
Fırsat eşitliği	27.7
Kuvvetler ayrılığı	12.2
Demogoji	3.9
Güçlünün yönetmede kullandığı araç	9.9
Özgürlük	46.3
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın için demokrasinin ne ifade ettiğine ilişkin dağılım incelendiğinde % 46,3'ü özgürlük olduğunu ifade ederken % 27,7'si fırsat eşitliği olduğunu ve % 12,2'si kuvvetler ayrılığı olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 42. Araştırmaya Katılan Halkın için Demokrasinin Kentlerin Daha Yaşanabilir Olmasına Katkı Sunup Sunmayacağına İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)
Evet sunar	78,7
Hayır sunmaz	12,5
Fikrim yok	8,8
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın için demokrasinin kentlerin daha yaşanabilir olmasına katkı sunup sunmayacağına ilişkin dağılım incelendiğinde % 78,7'si katkı sunacağını ifade ederken % 12,5'i katkı sunmayacağını % 8,8'i fikri olmadığını ifade etmektedir.

Tablo 43. Araştırmaya Katılan Halkın Bir Engelinin Olup Olmadığına İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)
Evet	2,4
Hayır	97,6
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın bir engelinin olup olmadığına ilişkin dağılım incelendiğinde % 97,6'sı olmadığını ifade ederken % 2,4'ü olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 44. Araştırmaya Katılan Halkın Yaşadığı Şehir Engellilerin Yaşamını Kolaylaştıracak Şekilde Planlanıp Planlanmadığına İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)
Evet	22,4
Hayır	77,6
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın yaşadığı şehir engellilerin yaşamını kolaylaştıracak şekilde planlanıp planlanmadığına ilişkin dağılım incelendiğinde % 22,4'ü yaşamını kolaylaştıracak şekilde planlandığını ifade ederken % 77,6'sı yaşamını kolaylaştıracak şekilde planlanmadığını ifade etmektedir.

Tablo 45. Araştırmaya Katılan Halkın Oturduğu Evin Depreme Dayanaklı Olup Olmadığı ile İlgili Görüşlerine İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)
Evet	47,7
Hayır	52,3
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın oturduğu evin depreme dayanıklı olup olmadığı ile ilgili görüşlerine ilişkin dağılım incelendiğinde % 47,7'si dayanıklı olduğunu ifade ederken % 52,3'ü dayanıklı olmadığını ifade etmektedir.

Tablo 46. Araştırmaya Katılan Halkın Hükümetin Deprem Konusunda Hazırlıklı Olup Olmadığı İnanıp İnanmamasına İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)
Evet	20,7
Hayır	79,3
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın hükümetin deprem konusunda hazırlıklı olup olmadığı inanıp inanmamasına ilişkin dağılım incelendiğinde % 20,7'si hazırlıklı olduğunu ifade ederken % 79,3'ü hazırlıklı olmadığını ifade etmektedir.

Tablo 47. Araştırmaya Katılan Halkın Depreme Karşı Önlem Almak Adına Karar Alıp Almadığına İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)
Evet	27,8
Hayır	72,2
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın depreme karşı önlem almak adına karar alıp almadığına ilişkin dağılım incelendiğinde % 27,8'i karar aldığını ifade ederken % 72,2'si karar almadığını ifade etmektedir.

Tablo 48. Araştırmaya Katılan Halkın Kentsel Dönüşüm Projelerinin Düzgün Yürütülüp Yürütülmediği ile İlgili Görüşlerine İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)

Evet	15.9
Hayır	55.6
Fikrim yok	15.6
Kısmen Uyguladı	12.9
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın kentsel dönüşüm projelerinin düzgün yürütülüp yürütülmediği ile ilgili görüşlerine ilişkin dağılım incelendiğinde % 55,6'sı düzgün yürütülmediğini ifade ederken % 15,9'ü düzgün yürütüldüğünü ve % 15,6'sı fikri olmadığını ifade etmektedir.

Tablo 49. Araştırmaya Katılan Halka Göre Kentsel Dönüşüm Projelerini Hangi Kurumun Yürütmesinin Daha Doğru Olacağına İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)
Toki	43.1
Belediyeler	36.3
İnşaat Firmaları	6.2
Ortaklık Modeli	14.4
Toplam	100

Araştırmaya katılan halka göre kentsel dönüşüm projelerini hangi kurumun yürütmesinin daha doğru olacağına ilişkin dağılım incelendiğinde % 43,1'i Toki' nin yürütmesinin daha doğru olacağını ifade ederken % 36,3'ü Belediyelerin % 14,4'ü ortaklık modeli ile yürütülmesinin doğru olacağını ifade etmektedir.

Tablo 50. Araştırmaya Katılan Halkın Yaşadığı Kentin Kültürel Tarihine İlişkin Bir Bilgisi Olup Olmadığına İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)

Evet	64,2
Hayır	35,8
Toplam	100

Araştırmaya katılan halkın yaşadığı kentin kültürel tarihine ilişkin bir bilgisi olup olmadığına ilişkin dağılım incelendiğinde % 64,2'si bilgisi olduğunu ifade ederken % 35,8'i bilgisi olmadığını ifade etmektedir.

Tablo 51. Araştırmaya Katılan Halkın Neden Kentte Yaşadığına İlişkin Dağılım

	Yüzde (%)
Doğu Anadolu'da bir kentte	7.3
Ege'de bir kentte	45.9
Akdeniz'de bir kentte	8.3
Marmara'da bir kentte	24.5
Karadeniz'de bir kentte	6.9
Güneydoğu Anadolu'da bir kentte	2.8
İç Anadolu'da bir kentte	4.3
Toplam	100